

TOVERI

Lännen suomalaisen työväenliikkeen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaiin.

TOIMITUSKUNTA: W. N. REIVO LAURI MOILANEN ADOLPH SALMI A. B. MAKELA

TOVERI

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workers Publishing Society.

Ilmestys hinta 40c palstatun mailta. Kuolessaan-ilmotukset \$1.50 kerta ja kuukausittain \$2.00 kerta. Kihlaus, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, halutunotto- ja nimenmuuttoluotukset 25c kerta, naima-ilmotukset \$1.50 kerta, avioero-ilmotukset \$1.00 kerta. Seisovat ilmoitukset sopimusten mukaan. Satunnaisia ilmoituksia tulee rahaa seurata mukaan. Englanninkielistä suomenkieliseen vaihtaa.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT

Yhdysvalloissa ja Canadassa: Yksi vuosikerta, \$4.50 6 kuukautta, \$2.25 3 kuukautta, \$1.35 1 kuukausi, .50 Suomeen ja muualle ulkomaille: Yksi vuosikerta, \$6.50 6 kuukautta, \$3.50

SUBSCRIPTION RATES

In the United States and Canada: One year, \$4.50 Six months, \$2.25 Three months, \$1.35 One month, .50 Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.

TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE. A. G. NIKULA, Manager. Huuoneisto sijaitsee 10:n ja Duane katu-ten kulmassa. Telefoni: Konttori 365, toimitus 832.

Epäonnistuva yritys

Washingtonista ilmoitetaan että hallitus on ottanut palvelukseen erikoisen luokkarauha-agentin, jonka tulisi estää lakot ja kaikenlaiset työselkäuokset ainakin laivaveistämöillä.

Jos kenelläkään on tehtävää, niin sillä herrasmiehellä sitä lie-nee toisillekin tarjota, sillä ellei kerran ole aikomusta tehdä työ-läisille myönnetyksiä, niin työ-selkäuosten estäminen taata ol-la mahdollisuus.

Näyttää siltä kuin olisi tar-kotus asettaa voimaan oikein perusteellinen Taylor-systemi, koska puhutaan erikoisten työ-hönotto- ja työstä erottamis-agenttien asettamisesta. Miehiä ei pitäisi pois työstä, mutta niitä siirrellään työmaalla sikäli kuin heidän kuntoistunsa edellyttää, selitetään tiedonannossa. Sellai-nenhan juri on mitä tehokkain hirtusjärjestelmä ja sen avulla koetetaan saada miehet siihen käsitykseen, että siirtelminen tapahtuu heidän etujaan silmäläpään, joten heidän ei tarvit-sekaan järjestää oikeuksiaan val-vomaan.

Mutta vieläkin vaarallisempi on sellaisen valiokunnan asetta-minen, jolle ubataan jättää kaik-

Suomen sosialis-tien puolueko-kouksesta

Keskustelua hallituksen osan-otton johdosta.

Edellisessä numerossa julaistu-jen esitysten johdosta syntyn-nessä keskustelussa lausuttin m. m. seuraavaa:

O. Tuomi yhtenä vastalau-seen allekirjoittajana pyysi esit-tää, että se hyväksyttävään ko-ouksen päätökseksi. Kävi sit-ten tekemään selvää senaatin muodostamisasian käsittelyssä Puolueuoston kokouksessa. Siihen nähden, että on lausuttu, että Valppaan esittämä ehdo-tusta kansliansenaattia ei Puo-lueneuvostossa olisi kannatettu, lausui puhuja, että hänkin oli tehnyt samansuuntaisen ehdotuk-sen. Edelleen oli puhuja Puo-lueneuvostossa ehdottanut, että kun ylimääräistä puoluekokousta ei ehkä ehdittäisi kokoonkutsua, olisi ainakin suurempien kunnal-lisjärjestöjen suhteen tiedus-teltava. Sekin hylättiin. Nyt on kuitenkin käynyt niin, että on kumminkin tähtynyt kutsua kullekin ylimääräinen puoluekoku-us, vaikka aikaisemmin oltiin sil-lä kannalla, että Puolueuustosta voi tuoliasta asioista päättää Kun Puolueuustossa äänestetiin kokoushallituksen meno-tusta ja siihen suostuttiin, paati allekirjoittanut päätöksen johdos-ta vastalauseen.

Edw. Valppas loi lausun-nessaan aluksi katsauksen hal-tusmuotomme historiaan ja sisäl-töön. Eduskunnan hyväksymis-en lakien vahvistaminen ei niiden mukaan ollut hallitsijan tärkei-mpi oikeus, vaan vielä tärke-ämpiä oli se, että hallitsija saat-ti itse säätää lakeja eräillä aloi-la. Kun vallankumous nyt ta-

kien laivanrakennusta koskevien työselkäuosten harkitseminen. Kokemus on osoittanut, että sel-laiset herrat "harkitsevat" työ-läisten vaatimukset aina sopimat-tomiksi ja kieltäytyvät niistä. Siinä asetetaan työväestö täyl-dellisen pakkovallan alle.

Hallitus maksaa sotaraukoista kerrassaan satumaisia hintoja, jo-ten sen olisi pakotettava ura-koitsijat suostumaan työläisten vaatimuksiin, varsinkin kun vaati-mukset ovat niin pieniä. Jos se olisi asettanut sadantuhannen

Ovatko palkat kohon-neet vastaavassa määrässä?

Sotamenojen arviolaskelmia tarkasteltessa tulee huudahtaa-nea, ovatko työläisten palkat kohooneet vastaavassa määrässä. Sotameno näet edellyttävät että jokaisen työläisen perheenkin on maksettava noin 850 dollaria vuoden ajalla sotarahastoon.

	Kokonais-summa	Kutakin porh. kohti
Armeijan. Jo luovutettu	\$ 2,684,531,887	\$134.22
Estetty lisää	5,000,000,000	250.00
Lainoja liittolaisille. Jo luovutettu	3,907,063,946	150.35
Estetty lisää	2,000,000,000	100.00
Laivas-oon. Jo luovutettu	1,034,825,267	56.76
Estetty lisää	100,000,000	5.00
Kauppalavastoon. Jo luovutettu	405,000,000	20.25
Estetty lisää	500,000,000	25.00
Himalavastoon. Jo luovutettu	640,000,000	32.00
Estetty lisää	45,000,000	2.25
Erä virastoille ja sekal. menoihin. Jo luovutettu	516,689,000	25.83
Estetty lisää	176,893,000	8.85
Postilaitokselle	321,851,170	16.59
Eläkeisiin	100,000,000	5.00
Presidentin käytettäväksi	100,000,000	5.00
Elintarvehallinnolle	152,500,000	7.62
Korkoihin	700,000,000	3.50
Sotavaaran vakutukseen	45,000,000	2.25
Myönnettyjen ja lisäesitettyjen erien summa	\$16,971,414,291	\$848.57

Kuka estää rauhan solmiamista?

Maailman kansat, niin sotivat kuin puolueettomat, nähtyivät rauhan kaipaukseen. Jokaista pienintäkin sovinnon merkkiä tervehdittään iloilla toiveilla ja jännityksellä. On riittävästi to-distuksia siitä, että hallituksetkin ovat tyysti väsyneet mielettö-mään teurastamiseen ja hävittä-miseen. Hallitukset parhaiten tiedävätkin, että sota on järkyttä-nyt kunkin maan elämää niin sy-västi, että loistavinkaan sotavoit-to ei voi palauttaa sitä, mikä niin rikoksellisesti hävitettiin. Asian-tuntevat henkilöt jokaisessa maas-sa ovat usein osottaneet, että

pahtui ja hallitsijavaihan olisi luonnollisesti pitänyt siirtyä eduskunnalle, jossa on sosialis-demokraattinen enemmistö, riensi-vät porvart, pelossa, ettei tuol-lainen vallankäyttö vaan sosia-listeille joutuisi, siirtämään sitä Venäjän väliaikaiselle hallituk-selle. Tämä toteutti siinä ma-nifestissa, jonka väliaikainen hal-litus suomalaisten alotteesta maaliskuussa julkaisi. Tämä men-telley, jonka kautta Suomen oi-kuudet joutuivat Venäjän väliai-kaiselle hallitukselle tuli sitten täällä hyvin yleisesti hyväksytyksi, porvarien taholla aivan yleis-esti. Toivottiin, että vallanku-mouksen nostama väliaikainen hallitus ei voisi käyttää valta-as-iaan väärin. Siinä, kuten nyt tie-detään, on petetty. Kerenskin-pusu Tokoin otsalle oli Juudak-sen pusu. Kun toivo pannaan nyt Venäjän tulevaan kansallisi-kokoukseen, on se toivokin illy-vän epävarmaa. Ei ole ensin-kään luultavaa, että kansallisi-kokouksen tulee sosialidemokrati-en enemmistö ja Venäjän por-varilliset puolueet ovat jyrkkiä Suomen itsenäisyyden vastusta-jia, varsinkin eräät imperialistit-ta poliittikkaa harjoittavat porva-ryhmittä. Edelleen ei ole ollen-kaan varmaa, etteikö Venä-jällä syntyisi vastavallankou-mus. Venäjä on sellaisessa talou-dellisen kehityksen vaiheessa, et-tä siellä on nouseva kritiään voi-makkaita kapitalistisia pyrkimyksiä ja on otettava huomioon, että Suomen oikeuksien käyntelemi-nen voi joutua tuollaisten anas-tajaryhmien käytettäväksi ja nä-mä ryhmät eivät tule häikäile-mään keinoin meidän oikeuksi-amme polkiessaan. Taistelussa voimakasta vastaan ei senvuoksi-ole menetettävä sitä oikeuspoh-jaakaan, joka kulloinkin olisi käytettävissä. Siksi perustus-laista kiinnipitäminen on tar-keita. Jos sen suomat oikeudet tunnustetaan siirtuneen Venäjän väliaikaiselle hallitukselle, sil-löin meillä ei ole riittävää oikeus-

dollarin määrärahan työläisten järjestämiseksi unioihin, olisi se tehnyt todellisen palveluksen kansanvalalle. Mutta silloinhan se olisiakin joutunut muuta kuin miksi sotasudet sen määräävät. Näin sotatilan vallitessa kiristetään työväestöä mitä kovimmin, ja ennen pitkää ollaan siinä, että lakkoutumislupaakin on pyydettyä joitakin urakoitsi-jajfirmoita, jotka ovat kohooneet miljoonayhtiöiksi käden käänt-tyessä, samalla niin tavattomia voittoja.

kun suuren osan työläisistä tulot eivät ollenkaan siihen nous-kaan?

Yhdysvalloissa lasketaan olevan noin 20,000,000 perhettä ja sotakulua otetaan noin 17,000,000,000 dollaria, joten jokaisen perheen osalle tulee yllämainittu summa ja jokaista yksityistä henkilöä kohden noin 170 dolla-ria.

Allaoleva taulukko osoittaa, mihin varat käytetään ja millä tavalla:

	Kokonais-summa	Kutakin porh. kohti
Armeijan. Jo luovutettu	\$ 2,684,531,887	\$134.22
Estetty lisää	5,000,000,000	250.00
Lainoja liittolaisille. Jo luovutettu	3,907,063,946	150.35
Estetty lisää	2,000,000,000	100.00
Laivas-oon. Jo luovutettu	1,034,825,267	56.76
Estetty lisää	100,000,000	5.00
Kauppalavastoon. Jo luovutettu	405,000,000	20.25
Estetty lisää	500,000,000	25.00
Himalavastoon. Jo luovutettu	640,000,000	32.00
Estetty lisää	45,000,000	2.25
Erä virastoille ja sekal. menoihin. Jo luovutettu	516,689,000	25.83
Estetty lisää	176,893,000	8.85
Postilaitokselle	321,851,170	16.59
Eläkeisiin	100,000,000	5.00
Presidentin käytettäväksi	100,000,000	5.00
Elintarvehallinnolle	152,500,000	7.62
Korkoihin	700,000,000	3.50
Sotavaaran vakutukseen	45,000,000	2.25
Myönnettyjen ja lisäesitettyjen erien summa	\$16,971,414,291	\$848.57

vaaditaan usean sukupolven työ edes osapuolien korvatakseen tuotettuja vaurioita, ovatpa monet lausuneet pelon, että jos so-ta kestää vielä muutama vuosi, niin on edesimies koko sivistys-elämän täydellinen hävitys.

Viime päivinä kuului heikkoja rauhantouvoja kummastakin maasta, joiden ratkaisusta etu-päässä riippuu kysymys sodasta ja rauhasta. Tarkoitamme Sak-san uuden valtiokanslerin, Mie-haelin, kylläkin hyvin kaksi-mielistä puhetta ja Englannin pääministerin Lloyd Georgen yhtä epäselvää vastausta. Yhdysvaltain senaattissa senaattori Lewis toi esille tästä johtuneet rauhantouvoet ja vaati, että Yh-

dysvalloissa otettaisiin huomioon Venäjä, niin täytyy jokaisen myöntää, että Venäjä, jos mi-kään, on saanut elää kaikkein poikkeuksellisimmassa olosuhteis-sa. Olot ovat olleet sellaiset, että olisi otava maan puolustuk-sessa. Tästä huolimatta olemme me olleet menemättä hallituk-sen vallankoumouksen punkeu-mis ja sen jälkeisinä päivinä vallitsi, ei ollut muuta menet-telytapaa. Teki selvää Puol-toimikunnan toiminnasta vallan-koumouksena. Valppasta tah-dettiin saada mukaan, Hän val-littiin lahtenaan Pietariin, mut-ta, antamatta selvää kieltä, ei kuitenkaan lähtenyt sinne, eikä sanonut, että Puolueuostun-min olisi joutunut muuta tehtävä. Puolueuostovo on hyväksynyt kaikki ne henkilöt, jotka hallituk-sen ovat menneet. Jos syste-mään, on syytettävä ennen muuta Puolueuostovoa, eikä Puoluetoi-mikuntaa, ellei tahdota, että on helpompi heittää 7 miestä meren kuin koko Puolueuostovo. Puoluetoimikunta ei ole mitään sellaista sanonut, että keisarival-ta Suomeen nähden olisi huov-tettu väliaikaiselle hallitukselle. Senaattia on arvosteltava sen te-osta. Jos sen teot ovat huonoja, se kukistetaan ja sen on näyt-tävä tulevaisuus.

Aleksandra Kollontay lau-sui m. m.: Toverit! Kysymys sosialistien osanotosta hallituk-sen ei ole teidän yksityinen ky-symyksenne, se on meidän kaik-keen kysymys, millä tavoin me suhtaudumme hallitukseseen. Te tiedätte, että tämä kysymys on ollut Internationalen kokouksessa esillä sodan aikana. Siitä on syntynyt kaksi suuntaa kansainvälisessä työväenliikkeessä. Sodan aikana on tämä kysymys joutunut sellaiselle kannalle, että Englannissa, Belgiassa ja Rans-kassa ottivat sos. dem. esille ky-

dysvallat ottaisivat aloitteen rauhan keskustelulle.

Liittolaisten Pariisissa pitämän sotakonferenssin päätökset myös-kään eivät olleet aivan toivotto-mia. Niissä tosin sanotaan, että liittolaiset pysyvät päätökse-sään jatkaa sotimista, kunnes so-dan tärkein saavutus on saavut-tettu; "kunnes käy mahdollto-maksi sellaisen rikkoksellisen hyökkäyksen uudistuminen", josta keskusvaltiota pidetään vastuu-alaisina. Tämä kyllä kuu-lostaa räikeälle, mutta lausunnon-la yleensä ei ole enää läheskään sitä karkeutta ja leppymättö-myttä, jota uhkuivat liittolais-ten neuvottelujen entiset lau-sunnot.

Kaikesta tästä selviää, että so-tivat vallat kernaasti lähestyisi-vät toisiaan, mutta eivät tiedä, miten päästä alkuun. Ei kukaan tahdo ottaa ensimmäistä ratkai-sevaa askelta. Eritoten ei yksi-kään valta, Venäjää lukuunotta-matta, tahdo sanoa, millaisia rau-hantouvoja se asettaa, etenkin ei tahdota selvästi sanoa, mitä toi-selta vaaditaan, mitä päämäärää itse asiassa tavoitellaan, niin kuin Yhdysvaltojen senaatin jäsen Borah oikein huomautti. Sodan kauheat kärsimykset ja vähitellen kypsyntä varmuus, että ratkai-seva voitto ei ole mahdollinen kum-mallakaan puolella, on tuntuvasti vaimentanut entisiä korkealle pyrkiviä suunnitelmia. Jos val-lat nyt kokoontuisivat rauhan-neuvottelupöydän ympärille, niin saisimme ihmeeksemme nähdä, kuinka paljon ovat vähentyneet kunkin vallan vaatimukset sen-jälkeen kun Venäjä ilmoitti kan-nattavansa rauhaa ilman vallo-tuksia ja pakkokorvauksia. Eritoten pelkäävät hallitukset sotakin koilijoita ja vallotusneksijoita omilla maillaan, jotka kaikkialla ovat kylläkin pieni, mutta sita mahtavampi ja vaikutusvait-tempi joukko, ja jotka tahtovat rauhaa, joka vastaisi heidän työ-tohommiaan.

Saman ilmiön voimme joka päivä nähdä tässäkin maassa. Yhdysvaltain porvaristo ei pel-kää mitään niin paljon kuin so-dan "ennenaikasta" päättymistä, sodan, johon tämä porvaristo niin kauan kihoitti ja johon se kiinnit-tää niin suurta toivoa. Porva-ristomme ei tahtois millään eh-dolla lopettaa sotaa ennenkuin

ty silloin, kun Nikolai on joutunut valtaistuimelta, olisi koko-us varmaan vastannut kysymyk-sen myöntävästi. Kannatti mie-tintöä.

M. Turkia vakuutti, että tilanne oli sellainen, että silloin oli meikäläisten mentävä senaat-tiin. Kun tätä menettelyä kan-tuatiin, on tehnyt sitä omien etu-jen vuoksi, vaan työväenliikkeen parasta katsoen. Sellaisen ka-oksellisen tilanteen vallitessa kun vallankoumouksen punkeu-mis ja sen jälkeisinä päivinä vallitsi, ei ollut muuta menet-telytapaa. Teki selvää Puol-toimikunnan toiminnasta vallan-koumouksena. Valppasta tah-dettiin saada mukaan, Hän val-littiin lahtenaan Pietariin, mut-ta, antamatta selvää kieltä, ei kuitenkaan lähtenyt sinne, eikä sanonut, että Puolueuostun-min olisi joutunut muuta tehtävä. Puolueuostovo on hyväksynyt kaikki ne henkilöt, jotka hallituk-sen ovat menneet. Jos syste-mään, on syytettävä ennen muuta Puolueuostovoa, eikä Puoluetoi-mikuntaa, ellei tahdota, että on helpompi heittää 7 miestä meren kuin koko Puolueuostovo. Puoluetoimikunta ei ole mitään sellaista sanonut, että keisarival-ta Suomeen nähden olisi huov-tettu väliaikaiselle hallitukselle. Senaattia on arvosteltava sen te-osta. Jos sen teot ovat huonoja, se kukistetaan ja sen on näyt-tävä tulevaisuus.

Aleksandra Kollontay lau-sui m. m.: Toverit! Kysymys sosialistien osanotosta hallituk-sen ei ole teidän yksityinen ky-symyksenne, se on meidän kaik-keen kysymys, millä tavoin me suhtaudumme hallitukseseen. Te tiedätte, että tämä kysymys on ollut Internationalen kokouksessa esillä sodan aikana. Siitä on syntynyt kaksi suuntaa kansainvälisessä työväenliikkeessä. Sodan aikana on tämä kysymys joutunut sellaiselle kannalle, että Englannissa, Belgiassa ja Rans-kassa ottivat sos. dem. esille ky-

asevelvollisuus on toteutettu käytännössä, sillä he tarvitsevat asevelvollisuuden imperialistien suunnitelmien toteuttamiseksi. Niinpä näemme sekä re-publikaanit että demokraattiset kapitalistilehdet suloiessa sopo-soinnussa innokkaasti puolusta-dan sodan jatkamista hinnalla millä hyvänsä. Yksimielisesti he pilkkaavat ja kiroavat kaikkia rauhanpyrkimyksiä. Rauhanys-tävät leimataan maksetuiksi oli-oiksi, pettureiksi, parhaassa tapauksessa sekaviksi uneksijoiksi. Raivokkaasti hyökättiin senaattori Lewisin kimppuun, joka kongressissa uskalsi puhua rauhasta. Senaattori Borah'akin pilkkaataa, kun hän vaati, että Yhdysvallat antaisivat varmemmat selostuk-set sodan päämäärästään kuin yli-malkaiset puheet maailman kan-

sanvallaista. Sanalla sanoen, Yhdysvaltain porvarilehdistön kiihotus uhkaa muodostua suu-rimmaksi esteeksi yhteisymmä-rykselle sotivien valtojen välillä. Yhdysvaltain työväenluokka, joka täällä niinkuin muuallakin inhoaa sotaa, voi hyvin vähän vastustaa tätä porvarilehdistön peliä. Osa työväen johtajista on pettänyt työväenluokaa ja ai-kaansaanut hämmennystä sen ri-veissä. Ja työväenlehdistömme on vielä niin heikko, että sen ääni aivan hukkuu kapitalistilehtien möinään.

Mutta sitä enemmän on ei-dän ponnistettava oikean valis-tuksen levittämässä. Aika on otollinen. Ihmiset alkavat kai-vaata totuutta. Kapitalistilehtien valheen valta ei kestä iankaikki-sesti. — Raiv.

MAILMANKATSOMUKSIA

AMERIKKALAISTA SIVISTYSTÄ.

Kentuckyn valituskomitean pu-heenjohtaja, rouva Wilson Stewart, on julkussat kehutuskirjelmä, josta käy ilmi tuossa valituksessa vi-lä tähän maailman aikaan vallitseva sivistys-taso. Rouva Stewart kehottaa hal-lisua ilmoittautumaan opettajiksi Ken-tuckyn vuoristoseudulla pidettäviin "kutoamo" eli litakouluhin. Niissä olisi opetettava luku- ja kirjotus-taitoa "niihe 30,000:lle tämän valit-ion luku- ja kirjotusaitottomalle ase-velvolliselle, joiden täytyi re-velsteröimiskorttineen vetää vain risti, kun eivät osanneet edes nimeään kir-jottaa". — Nuo tietämättömät asuvat hajallaan pitkän valtioon, joten noin surkea tilanne ei rajotu mihinkään erikoiseen kutoamu. Elivätkä ne ole neokereitä, vaan melkein yksinomaan valkoisia. Kun niiden jo syyskuussa pitäisi astua sotapalvelukseen, tarvit-taisiin varoja ja opettajavainmia, että edes viiden tai kuuden viikon kurssia voitaisiin panna toimeen näille, jotka niinkin köykäsellä pu-olustolla lähtevät "sivistyskseen pu-olusta" ottelemaan "saksalaista rau-kuutta" vastaan.

TAUTIA VASTAAN.

Suojellukseen amerikkalaisia sotilaita sukupoluitaudeilta, on armeijan lääkintäosasto asettanut eri alaja-osten yksinomaisesti tämän kysymyk-sen ratkaisemista varten. Niihin loistaviin tuloksiin nähden mitä lääketieteen kehutusta saavutta-neen taistelussaan rokkoo, lavantau-tia y. m. vastaan istuttamalla tar-tunnan vaarassa olevien kaikenlaisia sotajoukko, on mahdollista, että keksit-tään joku yhtä tehokas mätäkeitos.

Mutta kun otetaan huomioon Venäjä, niin täytyy jokaisen myöntää, että Venäjä, jos mi-kään, on saanut elää kaikkein poikkeuksellisimmassa olosuhteis-sa. Olot ovat olleet sellaiset, että olisi otava maan puolustuk-sessa. Tästä huolimatta olemme me olleet menemättä hallituk-sen vallankoumouksen punkeu-mis ja sen jälkeisinä päivinä vallitsi, ei ollut muuta menet-telytapaa. Teki selvää Puol-toimikunnan toiminnasta vallan-koumouksena. Valppasta tah-dettiin saada mukaan, Hän val-littiin lahtenaan Pietariin, mut-ta, antamatta selvää kieltä, ei kuitenkaan lähtenyt sinne, eikä sanonut, että Puolueuostun-min olisi joutunut muuta tehtävä. Puolueuostovo on hyväksynyt kaikki ne henkilöt, jotka hallituk-sen ovat menneet. Jos syste-mään, on syytettävä ennen muuta Puolueuostovoa, eikä Puoluetoi-mikuntaa, ellei tahdota, että on helpompi heittää 7 miestä meren kuin koko Puolueuostovo. Puoluetoimikunta ei ole mitään sellaista sanonut, että keisarival-ta Suomeen nähden olisi huov-tettu väliaikaiselle hallitukselle. Senaattia on arvosteltava sen te-osta. Jos sen teot ovat huonoja, se kukistetaan ja sen on näyt-tävä tulevaisuus.

M. Turkia vakuutti, että tilanne oli sellainen, että silloin oli meikäläisten mentävä senaat-tiin. Kun tätä menettelyä kan-tuatiin, on tehnyt sitä omien etu-jen vuoksi, vaan työväenliikkeen parasta katsoen. Sellaisen ka-oksellisen tilanteen vallitessa kun vallankoumouksen punkeu-mis ja sen jälkeisinä päivinä vallitsi, ei ollut muuta menet-telytapaa. Teki selvää Puol-toimikunnan toiminnasta vallan-koumouksena. Valppasta tah-dettiin saada mukaan, Hän val-littiin lahtenaan Pietariin, mut-ta, antamatta selvää kieltä, ei kuitenkaan lähtenyt sinne, eikä sanonut, että Puolueuostun-min olisi joutunut muuta tehtävä. Puolueuostovo on hyväksynyt kaikki ne henkilöt, jotka hallituk-sen ovat menneet. Jos syste-mään, on syytettävä ennen muuta Puolueuostovoa, eikä Puoluetoi-mikuntaa, ellei tahdota, että on helpompi heittää 7 miestä meren kuin koko Puolueuostovo. Puoluetoimikunta ei ole mitään sellaista sanonut, että keisarival-ta Suomeen nähden olisi huov-tettu väliaikaiselle hallitukselle. Senaattia on arvosteltava sen te-osta. Jos sen teot ovat huonoja, se kukistetaan ja sen on näyt-tävä tulevaisuus.

Aleksandra Kollontay lau-sui m. m.: Toverit! Kysymys sosialistien osanotosta hallituk-sen ei ole teidän yksityinen ky-symyksenne, se on meidän kaik-keen kysymys, millä tavoin me suhtaudumme hallitukseseen. Te tiedätte, että tämä kysymys on ollut Internationalen kokouksessa esillä sodan aikana. Siitä on syntynyt kaksi suuntaa kansainvälisessä työväenliikkeessä. Sodan aikana on tämä kysymys joutunut sellaiselle kannalle, että Englannissa, Belgiassa ja Rans-kassa ottivat sos. dem. esille ky-

puolueuostomikunnalle toimeksi an-taa asia järjestöille keskustelta-vaiksi. O. V. Kuusinen: Jos Valp-pas tahdot väittää, että kysymyk-sessä on tapahtunut lainvastaista, niin se on saivartelua. Kun tarkastelee tätä vastalauseita, niin tulee kysyneeksi, että missä se vasemmistolaisuus siinä esiinfiy. Onko se siinä, että sen alla on Valppaan nimi. Muuta minä en siitä löydä. Siihen on eksynyt myös Alexandra Kollontay, sa-maten Salin. Puhutaan niin pil-luun siitä laillisuuskymsyksestä. Mutta minun mielestäni on nyt tässä kysymys vaan puolueemme suhtautumisesta hallitukseseen. Ote-taan se hallitusasia esille sitte eri kysymyksenä. Viik: Silloin kun oli tämä hallituskymsyys ratkaistavana, niin katsoin minä, että niiden pe-riatöiden mukaan, millä tavalla hallitus asetettiin, ei sosialistilla olisi ollut oikeutta mennä halli-tukseen. Puhujan mielestä olisi ollut kokoonpantava sosialistinen senaatti, jota hän puheenvuoro-saan perusteli. Puhujan ajama kanta ei saanut puolueuustos-sa kannatusta. Tällaisella ko-kooushallituksella ei ole luok-kataistelukantaa. Sen vuoksi hallituksen asema on ristiriitai-nen. Ehkä siitä tuonneppaan vähitellen selvätään. Oisi ollut hyvä, että valiokunta olisi sel-västi sanonut, että millä tavalla tästä selvätään. Jos osottautuu välttämättömäksi, niin työväen on asetettava oma hallitus. Haapalainen kannatti vas-talauseita Salinin esittämässä muodossa eräillä lisäyksillä. Jukka Rahja pyysi merki-tä, että hän on kuullut valiokun-nan jäsenten sunsta, että mietin-tö on syntynyt vasta sen jälkeen kun vastalauseena ole lausunto oli esitetty. — Suomalaiset Pie-tarissa neuvottelussa käyneet so-sialistit olivat ensin neuvotteleet kaikkeisten porvarillisten kans-sa. — Sen, että Turkia tahdot puhujan mielestä tehdä tämän

sen. Eräiden tietojen mukaan siellä, näet, sataa joskus muutakin kuin vettä.

SAKSALAISTEN NYKYISET HERKUT.

Eräs australialainen professori, joka nykyisin on oleskellut Saksassa, on laavasti selostanut Saksan elin-tarpeilua. Otamme muutamia koh-tia näyttöksi, mihin kai ennen pit-kää täällä meilläkin tullaan:

Hedelmähiilissa ovat pääaineik-sina sokerilaineella maustetut erilaiset rehujuurikkaat; keitos ei ollut kovin-kään miellyttävään makuihen. Rinta-malla sotilait eivät saa leivellisen pantavaksi muuta kuin tätä jänkkuista "marmeladia", joksi saksalaiset hilloa nimittävät; se on sitäpaitsi pääasiana kaikissa heidän mojakoi-saan. Kannutettuja hedelmiä saatiin ainoastaan yhden kerran viime talven kuluessa — se tapahtui maaliskuulla, ja silloin niitä jaettiin 2 nautaa mieheen. Sillejä oli viime-ten 6 kuukauden aikana saatavana kolmeen otteeseen, yksi kutakin henkilöä kohtain, ja maksivati ne noin 12 senttiä kappale.

Saksalaiset pitävät rasvaiseista so-pasta; sentäiden luvattiin suuret rahat kalastajille, jotka toivat mihin puoria valkaloja. Valaan päältä pidetään nykyään erinomaisia herkuksia. Siitä maksetaan 75 senttiä nautala. Sitä voi käristää kuin maksua, jai laittaa sitä perunain ja papujen kanssa koko mausta mu-hennosta. Maku on tosin oijymättä, mutta lääkärit vakuuttavat valaa-rasvan liohtavan, ja se selikka kor-vaava tämän ravintoaineen muut puu-teollisuudet.

TÄLLÄ URKKIJAIN JA ILMIANTA-JAIN AIKAKAUDELLA

tulee tuontuostakin esiin loistavia näytteitä tämän sivistyspölydellään pohykelevään amerikkalaisväestön uskomattoman halpimaisesta mielen-laadusta. Seuraava tapaus, niin vähäpätöi-nen kuin se itse asiassa onkin (mel-kein joka päivä on meidän lehdessämme viime aikoina kerrottu pal-joa räikeimmistä la laajakantoisem-mista) on se kuitenkin sangen ku-vaava, kun otamme huomioon kaikki siihen liittyvät asianhaat. Kelmisen viikkoa takaperin senaattori McChumber Yhdysvaltain se-naattissa — ajatella, tämän mah-tavan tasavallan korkeinta poliittika johtavassa senaattissa — an-karasti hyökkäsi — ajatella — niin vähäpätöistä vihollista kuin Pohjois-Dakotassa olevan useammalle mello-untamattomaa Bowman-nimisen pik-kukaupungin vielä harvemille meis-tä tunnetun ja vielä pienemmän postitohattajattaren, Mrs. Lillian B. Tot-tenin kimppuun; Ja mistä syystä? Ei ollut se syykkään suuren suuri. Postinhöhtöajattari oli miehensä kansa käynyt eräissä puhetilaisuudessa, jossa "Rip Saw" -lehden entinen toi-mittaja ja tunnettu sosialistipuolueen johtaja, ja senaattori McChumber Yhdysvaltain se-naattissa — ajatella, tämän mah-tavan tasavallan korkeinta poliittika johtavassa senaattissa — an-karasti hyökkäsi — ajatella — niin vähäpätöistä vihollista kuin Pohjois-Dakotassa olevan useammalle mello-untamattomaa Bowman-nimisen pik-kukaupungin vielä harvemille meis-tä tunnetun ja vielä pienemmän postitohattajattaren, Mrs. Lillian B. Tot-tenin kimppuun; Ja mistä syystä? Ei ollut se syykkään suuren suuri. Postinhöhtöajattari oli miehensä kansa käynyt eräissä puhetilaisuudessa, jossa "Rip Saw" -lehden entinen toi-mittaja ja tunnettu sosialistipuolueen johtaja, ja senaattori McChumber Yhdysvaltain se-naattissa — ajatella, tämän mah-tavan tasavallan korkeinta poliittika joht